

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Academia-Română pentru noi.

Eată adresa, pe care Academia Română a trimis-o în favorul nostru prin toată Europa:

In creerii Carpaților, care din mărșul nod al Alpilor descind spre Răsărit ca o fortăreață înaintată a Europei-centrale, și la gurile Dunării, care-și ia obârșia nu departe de sorginile confrăților sei, a Rinului, a Romului și a lui Po, locuiesc Românii, legați prin origine și cultură de popoarele care au stat și stau în capul civilizațiunii lumii.

Invasiunile ginșilor, care au desființat imperiul roman, au sdrucinat adânc pe acești coloni ai marelui împărat Traian, căci ei au fost sfâșiați în mai multe state sau alipii politice către formațiuni etnice străine de dinșii.

Ou toate aceste, Românii nu au fost desființați, și plini de viață și-au îndeplinit datoria de sentinelă totdeauna trează și totdeauna vitează, când Turcii triumfători în Orientul Europei amenințau creștinătatea.

Pe la finele secolului al cincisprezecelea Papa Sixtu IV. scria lui Ștefan Vodă-cel-Mare, domn al Moldovei: „Întreprinderile tale în contra Turcilor le-ai purtat cu atâta înțelepciune și cu atâta tărie și ele au mărșit într'atâta strălucirea numelui tău, încât ești în gura tuturor și de toți ești lăudat în unanimitate”; ear' istoricul german Ioan Christian Engel zice despre Domnul Terții-Românești, Mihail-Viteazul, ucis de mână trădătoare la începutul secolului al șeptesprezecelea: „Să depunem flori pe mormântul acestui domn de mare însemnătate pentru istoria lumii, căci și el a ajutat, și a ajutat puternic, să apere Europa de Turci; și de nu s'ar fi născut în timpuri atât de grele, acest bărbat ar fi făcut minuni și posteritatea l'ar fi pus alături cu Temistocle și cu Ioan Huniad”.

Cât timp țările române și eroii neamului românesc, între care numărăm pe Ioan Huniad și pe Mateiu Corvin, au ținut piept Turcilor, aceștia nu au putut pătrunde în inima Europei. Dar' chiar în urmă, când semiluna înlocuiea crucea pe zidurile Budei, degradată în timp de doi secolii din capitala a regatului Sfântului Ștefan la principala cetate a unui pașalic, principatele Moldovei și al Terții-Românești au rămas totuși cu domniile lor naționale și cu individualitatea lor respectată.

Nu mai mai târziu luptele dintre Turci și cele două mari împărății vecine au prefăcut Moldova și Valahia în câmp constant de bătălie și au înghințat sub grea apăsare și pe Românii din alte state. Acesta este timpul devastărilor materiale și morale, care păreau că vor distruge și îngropa neamul românesc.

Îndelungatele suferințe, prin care a trecut neamul românesc, l-au oțelit însă tot mai tare și l-au înzestrat cu o tenacitate și o vitalitate extraordinară, a căror expresiune vie e depusă în două zicătoare poporale: „Așa trece, petrele rămân”, și „Românul nu pere”. Astfel stau Românii și astăzi concentrați în masă compactă pe același teritoriu, pe care ei au fost așezați în primul secol al erei creștine, pășind fără esitare și cu decisiune în noua cale, deschisă în secolul nostru progresului omenirii, prin proclamarea egală îndreptății a oamenilor și a popoarelor și a respectului datorit individualității națiunilor ca legi fundamentale ale vieții omenști.

În toate țările unde locuiesc Românii, în regatul român independent ca și în statele ce se învecinează cu dînsul, ei s'au ridicat cu vigoare și ocupă o pozițiune înaltă și respectată, prin apăsările lor, prin progresele desăvîrșite, ear' mai ales prin apăsările lor liniștite și pacifice, cari au format dintr'înșii cel dintău element de ordine și prin urmare de civilizațiune în Orientul european.

Toate popoarele europene s'au bucurat de această renaștere a neamului românesc, ear'

Românii s'au arătat totdeauna plini de recunoștință către binefăcători și amici și au împăcat pe cei mai mari vrășmași ai lor. Numai cu națiunea maghiară poporul român nu s'a putut și nu se poate înțelege, căci Maghiarii se încearcă în timpurile noastre, pe căi peșice și prin mijloace violente, să obțină astăzi dela Români ceea-ce n'au fost în stare să obțină dela ei oproape două milenii precedente — desființarea Românilor ca națiune. Maghiarii cer ca Românii să uite limba, religiunea și obiceiurile lor și să devină Maghiarii în toate emanațiunile vieții lor naționale.

Aceasta este cestiunea cea mare, care agită atât de adânc inimile și spiritele poporului român din Transilvania și Ungaria și care culminează acum în sentența Curții cu jurați din Cluj, care a condamnat până la cinci ani de închisoare pe căpeteniile poporului român din regatul Ungariei, pentru-că aceștia s'au încercat a depune în liniște și cu respect gravaminele națiunii, ce ei reprezintă, în mâinile Suveranului lor — ale Împăratului-Rege al Austro-Ungariei, cerând dela Dînsul apărare și dreptate, cerând dela Dînsul ca să înceteze măsurile unice, prin cari în regatul poliglot al Ungariei cele 6 milioane de Maghiari onată s'au redus la ilotism celelalte 11 milioane de ne maghiari — Români (3 milioane), Germani (2 milioane), Croați, Sârbi și Slovaci (6 milioane), care toți doresc să trăiască în pace frățească cu Maghiarii, sub ocrotire de legi drepte și egale pentru toți.

Academia-Română cercetătoare a istoriei neamului românesc, păstrătoare a limbii națiunii românești și centrul de activitate al culturii românești, face un călduros apel la membrii institutelor de cultură ale întregului neam omenesc ca să se intereseze de cauza cea dreptă a Românilor din Transilvania și Ungaria, care e totdeauna o cauză culturală generală. Nu mai încetând dintre națiuni luptele cu scop de a se distruge unele pe altele, pacifica și armonica dezvoltare a omenirii prin științe și arte va fi asigurată și lumea va da un spectacol demn de eforturile ce au făcut și fac spiritele superioare, care de secolii lucrează la progresul constant al omenirii.

Cause materiale.

Străduința de a aduce dovezi, că poporul nostru nu ar înțelege programul național, face pe ziariștii maghiari să scrie adese-ori mari prostii.

„Kolozsvár”, serv fidel al intereselor stăpânului seu, încearcă a spune din ce cauze egoiste a mers poporul nostru la Cluj, nu ideale.

Să-l auzim:

„Dar' puțini au venit pentru-ca să se însuflească pentru ideile programului național din Sibiu și ca să glorifice în acușări pe eroii „independenței naționale”. Ei au venit pentru-că li-s'a zis că Maghiarii i-au luat la goană pe aceia, care vreau să-l asigure țeranului român pășune liberă și lemne; au venit pentru-că au auzit că se va întempla ceva din care vor avea folos material, au auzit că vor împărți între ei pământul domnilor și multe alte bunuri vor primi. Numai nu trebuie să-i părăsească și să-l lase pe domniul tării înaintea judecării, pentru-că dacă vor păți ceva rău acestia, atunci Maghiarii vor jefui poporul, vor răpi copiii români, vor nimici credința strămoșească etc.”

Răspundem:

Nu se poate ca lumea noastră românească să fie ceva particular. Și în ea sînt în acțiune legile, ce agită dezvoltarea tuturor popoarelor. Cause

economice sporesc și la noi mișcarea, e drept. Dar' ziariștii maghiari mintesc cu obicinuita lor obrăznicie când zic: că noi am exploata aceste stări în chip exagerat. Ale desconsidera nu putem, pentru-că noi nu avem a îngrijii numai de alcătuirii politice, ci și de bunăstarea poporului. Ear' când soartea poporului român o vom face noi, el nu va suferi de sigur nici materialicește, cum suferă azi.

La Scărișoara, și acum de curînd la Neagra și și mai de curînd la Mogoș „pășunile”, a căror importanță o neagă „Kolozsvár”, a dat pricină la împușcături și la bătăi teribile. O administrație românească nu va strîmtoara nici-odată traiul țeranului român prin legi de segregare nepotrivite.

Se răscumpără în Munți dreptul de cărmărit. O parte e a țeranilor. Se dispune însă, ca nu ei să obțină partea lor de bani, pe care voiau să o dedice institutelor culturale, ci să-i iee comunele — deci o administrație din punct de vedere național nesigură — și asta e altă pagubă materială.

Istoria fondurilor din Năsăud este cunoscută. Ele serviau națiunea și azi servesc la crearea unei păture supra-puse de îmbuibăți funcționari maghiari. Administrație maghiară, pagubă românească.

Se pun în comitate dări pentru kultur-egylet. Un scop maghiar, para românească. Cum se nu simți, când o dai ca n'vînt?

Acum în urmă se propune, ca din incidentul milleniului comitatele să comande la pictori maghiari tablouri istorice. Sute și mii românești vor curge în buzunare maghiare pentru luxul maghiar.

Etc. Etc. .

Toate acestea se resumă așa: Ni-se cer, ni-se iau o mulțime de contribuții pentru scopuri străine, ni-se amărăște prin legi rele viața poporului. Este prin urmare natural ca aceste principii să întărească poporul. Și dacă el crede, că o administrație românească-autonomă nu i-ar impune sarcini de prisos — are dreptate.

Nu numai nu negăm ce ne împușcă „Kolozsvár”, ci susținem chiar.

Dar' este o îndrăzneală colosală să afirmăm că poporul nostru nu are interese ideale.

Hacquet, un călător neamț și profesor universitar, trece pe la 1790 prin Ardeal și asistă la moartea unui țeran român. Ce-a zis țeranul murind? — „Mor vesel, căci nu am femeie și copii să-i las robii”. Stăpânirea străinilor nu o voia țeranul; nu a voit-o Horia la 1784, nu am voit-o la 1848, nu o voește nici azi poporul. Aceasta este fundamentala lui simțire, aceasta este profunda lui durere. „Să-i dai celui cu tine de un neam”, auzim zilnic pe țerani, „să te mustre al tău, că — numai al tău te poate și iubi...”

Aceste simțiri trebuie să le concretizeze partea cea mai inteligentă a poporului. Când popoarele sufer, ele se răscălează; când însă popoarele ce sufer au conducători politici — ele fac o evoluție mai sigură, ele pun temelii la creațiuni du-

rabile, ele prăpădesc încet și cu focul entuziasmului și al cugetării maturizate, ce altfel ar prăpădi cu altfel de foc. . .

Este o amăgire gravă a crede că poporul nostru nu are ideale. Noi ne dăm silința să convingem pe Maghiari despre amăgirea lor. A lor va fi toată vina, dacă nu vor pricepe până mai este timp.

Academia pentru noi. Academia română a expedit memoriul seu, ce-l publicăm azi, tuturor academiei, universităților, altor mari instituții de cultură, neexceptându-se cele din Ungaria, tuturor ziarelor mari din Europa și multor bărbăți marcanți. Memoriul este făcut în limbile: română, germană, franceză, engleză, italiană.

Odată cu acest Memoriu s'au expedit peste 4000 de exemplare din alte două mici broșuri. Una cuprinde o frumoasă schiță asupra Memorandului și alta scri-soarea dlui Eugen Brode adresată juriului din Cluj.

Pentru această înaltă și ponderoasă intervenire exprimăm Academiei-Române simfîmintele cele mai profunde de mulțumire.

Trădească Academia-Română.

„Neues Pester Journal” scrie un articol explicativ la călătoria ministrului Hieronymi în Ardeal. El constată, că Maghiarii ardeleni sînt o pacoste pe capul Românilor și o pedecă a păcii în țeară, și că măsurile excepționale pentru Ardeal le țin de superflue, ba chiar stricăticioase și periculoase. — Atunci pentru ce aparatul administrativ funcționează ca niște dinți de crocodil pentru noi?

O nouă ilegalitate. Patriotul slovac Dr. Derer facuse în Octomvrie anul trecut recurs la minister în contra unei decisiuni a comitetului municipal din Pojon, prin care primăriile comunale erau îndemnate ca pe viitor să compună toate actele oficiale numai în limba maghiară. Dr. Derer se provocă în recurs la paragraful 20 și 22 ai art. XLIV. al legii din 1868, după care comunele au dreptul să hotărască ele înșiși limba lor oficială. După-cum anunță „Narodnie Noviny”, ministerul de interne a respins recursul cu acela motivare, că, da, comunele au dreptul de a hotărî ele înșiși limba lor oficială, dar' că vice-comitele e în drept de a lucra în comune într'acolo, ca limba maghiară de stat să câștige o mai mare valoare. Decisiunea comitetului municipal a rămas astfel în vigoare.

Idei scrîntite. La 8 I. c. n. s'a făcut în Pojon instalarea noului inspector al districtului bisericească protestant, Dr. Láng Lajos. În discursul seu rostit cu acel prilegiu inspectorul a zis, că cea mai sfîntă misiune a bisericii protestante e ca să lărgească tot mai mult terenul limbii maghiare și în modul acesta să consolideze statul ungar, care e condițiunea principală pentru libertatea și existența bisericii protestante. Că ce are să-i aștepte pe protestanții slovaci, când în fruntea bisericii stau elemente cu astfel de idei scrîntite, e lesne de înțeles.

Mișelii de ale administrației în Munții-apuseni.

Ura cea mare față cu naționalitățile și în special față cu Românii, propagată de foile șoviniste jidano-maghiare a străbătut în toate păturile societății maghiare din întreaga țeară.

Dovadă despre aceasta este și întem-platea recentă cu primarul Vasile Bocu din Remeș, care dimpreună cu Vasile David, tot de acolo, merșeră la Aiud cu afaceri. Pe când se întorceau către casă, pe strada ce duce către Gârbova-de-sus (Tot-utza) o droaie de copii maghiari se iau după acești călători insultându-i. Spărlindu-se caii o iau la fugă cu călătorii. O altă ceată de băieți maghiari, care se aflau pe stradă mai la deal, încep a striga că Mocanii se suie cu caii pe ei, ceea-ce nu s'a întemplant.

Nu peste mult timp se trezesc călătorii după ei cu o mulțime de Maghiari, care înjurându-i se aruncă asupra lor ca o ceată de bandiți, atacându-i în drum ziua la ameză fără nici o vină, fiind înarmați cu ciomege, sape, furci de fer etc. Un Maghiar cu o sapă vrînd să lovească în cap pe Vasile David, a lovit calul, pe care l'a rănit greu.

Nenorocitul primar rămînînd îndrăcit a căzut în mâinile sîlbatecilor, care ca niște bandiți cu o furie bestială se aruncă asupra lui. Unul cu sapa i-o pune după cap trăgîndu-l jos de pe cal, ear' mulțimea năvălind asupra lui l'a bătut până abia l'a lăsat viu. Vîzînd această nenorocire camaradul seu, care el abia scăpase cu fuga din mâinile sîlbatecilor, o ia la fugă până în Gârbova-de-sus la primarul de acolo, istorisind cele întemplate. Acesta trimite trăsura sa după dînsul spre a-l transporta la casa sa, totodată făcînd arătare la pretura din Aiud. Prototretorul înțelegînd despre aceasta dimpreună cu medicul de cerc a eșit la fața locului, spre a se convinge despre adevărul cauzei. După însuși mărturisirea medicului se zicea, că dacă nu ar fi ajuns la timp nenorocitul ar fi murit, așa lovituri grave a primit.

Se zice că pe făptuitori i-ar fi escortat la tribunalul din Alba-Iulia.

Sîntem curioși să vedem, că cu ce măsură judecătorii maghiari vor ști măsura pedapsa la conaționalii lor.

Sîntem siguri, că să fi comis Românii astfel de fapte, stăpînitorii nostri la moment ar fi recuirit miliție pe capul lor. Întrebăm deci, că cine agitează și cine se răscălează? Răspunsul ni-l dau faptele întemplate.

Un călător.

În mult lăudatul stat liberal constituțional maghiar, am ajuns a fi guvernați, prin măciucă. Servească de dovadă următoarea întemplantă:

Eșind vigiul silvanal de cerc cu numele Szöcs Mihály din Aiud, Sécnu de origine, spre a controla pădurile comunale oprite de pe teritoriul comunei Mogoș, și aflînd în pășunatul comun al apropierea pădurii, care până aci nu fusese oprit, vite cornute în număr de 104, a voit a le mîna în sat spre a-i pune pe oameni sub amende, ceea-ce s'a și întemplant. Oamenii neștiindu-se vinovați s'au rugat să nu le iee vitele. Sus numitul vigi sub cuvînt, că s'au răscăleat asupra lui, a împușcat asupra păstorilor; ear' pe locuitorul Cosma Ciulea, om de 66 ani, prinzîndu-l, l'a bătut grav, încât din cauza acestei bătăi a și murit în 12 Iunie a.c. despre care antistia comună din loc a și făcut arătare la locurile competente.

Așteptăm a vedea urmările acestei întemplări triste. Însămnez și aceea, că cu ocași-

nea aceasta aflând în pășunatul comunal 104 vite, de fiecare capăt de vită a taxat 1 fl. 88 cr. v. a. Triste timpuri am ajuns. Dușmanii noștri voesc a ne nimici cu ori-ce preț. Voesc a ne nimici naționalicește, economicește și și ca indivizi singuratici, numai pentru-că ne-a făcut Dzeu Români.

Trecut-au multe căduri de lăcuste asiatice peste capul nostru și n-au fost în stare a ne desbrăca de caracterul nostru național românesc. Toate s'au dus, toate au trecut și noi am rămas ca o stâncă de granit în mijlocul valurilor turbate. Nici acum nu ne temem. Precum în trecut așa și acum, credința în Dumnezeu, iubirea de neam și speranța în tr'un viitor mai bun ne sânt unicul și cel mai sigur razim.

Durere zic! de o mie de ori durere! căci Europa cultă pe lângă toate silințele sale de 1000 ani n'a fost în stare a-i desbrăca pe Maghiari de caracterul lor primitiv. Ori câte pericole vor veni asupra noastră le vom întâmpina cu curajul de Român.

Căci Român sânt în putere, și Românii n'aveți nu pieri.

Sincerus.

Spicuri din foile maghiare.

„Pesti Napló” serie în numărul seu din 16 Iulie un prim-articol sub titlul „*Idea statului național*”.

Reproducem din acest articol următoarele pasaje.

„Când am recunoscut sincer în interesul statului, ceea-ce de altfel știe ori-și-cine, că în Ungaria stau față în față cu cele 52 procente de element maghiar 48 procente de naționalități străine, atunci fiecare patriot un singur gând a putut avea.

„Acel gând, că e superficial a desface jilipurile pentru inundarea, care în curând ar umple vieța parlamentară maghiară cu elemente străine, cu valori necunoscute. E deci superficială, ba chiar și stricăcioasă reforma sistemului electoral.

„De dragul unor iluzii nu este permis, ca dezvoltarea robustă a ideii de stat maghiar să se împedice de greutăți, care însăși și-le face.

„Supremația maghiară ar suferi dacă am admite idealul unui sistem electoral neinfluențat.

„Pentru interesul practic al ideii de stat maghiar trebuie să sacrificăm interesul ideal al unei doctrine.

„Morală politică n'are nimic de a face cu cestiunea aceasta”.

„Ellenzék” de astăzi are deosebită plăcere a trata cestia română. Cum? — eată:

„Pecătoșii demascați”, e titlul, apoi zice — cel mai suprem for judecătoresc i-a demascat formal pe acei „eroi” ajunși renumiți ai procesului Memorandului, care în contra judecătii tribunalului din Cluj au aruncat cu multă bucurie în grumazii judecătorei „recursul” lor plin de imense minciuni.

„Patru zile întregi au căutat juzii Curiei dreptatea — înșeșert. Au ajuns la convingerea, că tribunalul din Cluj a purces corect într'u toate, încă nici greșeli de procedură nu a comis; mai departe că jurații au judecat imparțial, corect de tot și că calumniile aruncate asupra liniștitului public maghiar din Cluj sânt minciuni fără temei...”

„Ne plecăm cu onoare înaintea înțeleptului verdict al Curiei.

„Verdictul Curiei, le timbrează cele cuprinse în „recursul” condamnaților simplamente de cele-ce noi le-am timbrat dela început: minciuni simple, calumnii malițioase.

„Despre purtarea acușărilor condamnați odată, acum și forul suprem judecătoresc a rupt vâul cu cea mai severă dreptate.

„Pecătoșii demascați acum își vor începe pedeapsa lor vrednică și publicul maghiar calumniat cu ură de rasă și răsvărite de stradă, ajuns în posesiunea satisfacției morale cu îndestulare întâmpină decisiul plin de dreptate al celui mai suprem for judecătoresc —

Cetiți între sîre!...

Numai „*Erdélyi Híradó*” poate fi așa de prost să scrie următoarele:

„Daco-România la universitatea din Budapesta”. După exemplul societății „Iulia” desînfințată în Cluj, ca ciupercile s'au înființat societățile tinerimii valahe, care se susțin din ajutorul „Ligei” și din banii „comitetului național”, ear' pe altă parte agitatori naționali se îngrijesc ca societățile acestea să fie totdeauna sensitive pentru scopurile lor și orbește să asculte de mandatul lor. Demonstrațiile valahe din Orade, Cluj și Arad, acestor societăți își mulțumesc existența.

„Atare societate există de mai mult de doi ani chiar și în capitală, și încă societate compusă din studenții români dela universitatea din Budapesta, care este cu deservire în serviciul agitatorilor, care cu învătările lor veninoase infectează inimile susceptive ale tinerimii. Societatea aceasta există sub numirea — „Petrul Maior”.

Paguba curată în — hârtie.

Asociațiunea transilvană.

Mediaș, 16 Iulie.

Domnule redactor!

Ieri s'a ținut în „Otelul Strugure” de aici adunarea generală a despărțământului Asociațiunii. Au participat aproape toți preoții și învățătorii din tract. Țeranii însă, fiind munca câmpului în toi, s'au prezentat în număr mai mic, decât ar fi de dorit să vină la ori-ce asemenea ocaziune.

Adunarea s'a deschis la orele 11, prin domnul protopot Ioan Moldovan, directorul despărțământului. D-sa a rostit un frumos și instructiv discurs, pe care vi-l voi pune la dispoziție. Publicul, care umplea sala dela „Otel Strugure”, a aplaudat cu multă căldură pe harnicul conducător al despărțământului.

DI Ioan Chendi, adm. protopopesc, vicepresident al despărțământului a citit apoi raportul general, în care dă seama despre cursul despărțământului. Adunarea a primit și aprobat raportul.

Se exmte apoi o comisie de trei, care să încaseze taxe și ajutoare, precum să inscrie și noi membri.

Redeschizându-se ședința, dl I. Chendi ține o interesantă conferință, presărată cu multe și folositoare maxime asupra vieții omenești.

Expirând mandatul comitetului, se alege nou comitet pe un period de trei ani.

Se aleg cu aclamație dnii I. Moldovan, I. Chendi, D. Roman (cassar), Dr. N. Racotia, D. Deac, Dr. I. Ivan și Pavel Popescu.

Delegați pentru adunarea generală ce se va ține în Sebeșul-săsesc se aleg dnii I. Moldovan, Dr. N. Racotia și Dr. I. Ivan.

DI Russu Șirianu propune, ca adunarea despărțământului să-și exprime, prin delegații ei, dorința către adunarea generală, ca pe viitor modificând ori făcând abateri dela statute, adunările generale ale despărțământului să se poată ține nu în toată verii, ci ori mai de vreme, ori spre toamnă. Aceasta pentru-ca să poată participa și țeranii în număr cât se poate de mare, căci dacă e vorba ca să se ajungă scopul Asociațiunii, apoi cultura în jos, în popor, trebuie răspândită și aceasta numai așa e cu putință, dacă adunările se țin potrivit, când țeranul are bani și nu e atât de ocupat și obosit de munca câmpului.

Dnii I. Moldovan, I. Chendi și D. Roman primesc propunerea pe larg motivată a dlui Russu Șirianu, aflându-o salutară, după-cum o primește unanim și întreaga adunare.

După adunare, la care a asistat de altfel și căpitanul poliției, s'a dat o masă comună.

Cu această ocaziune dl I. Moldovan a ținut un toast mult aplaudat pentru dl canonic I. Micu Moldovan, președintele Asociațiunii.

DI I. Chendi a urât, ca biserica suveră unită să-și capete un vrednic metropolit.

DI Dr. I. Ivan arată cum alătura de Asociațiune, ca un factor de mare valoare, a lucrat pentru luminarea și deșteptarea poporului român mai ales „*Foia Poporului*”. Ridică toastul seu în sănătatea dlui Russu Șirianu, primul redactor al acestei foi.

DI Russu Șirianu a ținut apoi o vorbire mai lungă, primită cu multă însuflețire. A arătat ce și cum trebuie să lucrăm pentru ridicarea culturală și materială a țeranului român, ca astfel în lupta grea ce trebuie să o ducem, să avem țărănime tare, încheagată.

Octogenarul Vasile Traian, țeran fruntaș, a ținut și d-sa, în versuri, un toast pentru redactorul „*Foii Poporului*”.

DI Domșa, preot în Șeica-mare, a ținut un discurs înălțător, urând prosperare poporului român.

DI I. Chendi a beat pentru conducătorul Românilor (lungi și entusiaste aplauze).

Dr. I. Ivan a mai ridicat un toast pentru țeranul român, „talpa țerii”.

Atât la adunare, cât și la banchet, au participat mai multe doamne și d-soare.

Astfel d-na Moldovan, protopopească, d-na Domșa, preoteasă, d-na Ivan, d-na Racotia, d-na Roman, d-na Pușcariu, d-soarele Domșa și altele, ale căror nume ne scapă.

Prigoniri în provincie.

Șoimuș, 11 Iulie 1894.

Onorată Redacțiune!

În nrul 135 al „*Tribunei*” a apărut o corespondență cu data de 6 Iulie a. c. din Șoimuș, prin care s'a raportat, că în decurs de 4 săptămâni solgăbirul Takács a fost în 3 rânduri la Șoimuș în afaceri de prigonire.

N'a trecut de atunci o săptămână și earăși ne pomenim că ne cercetează, de astă-dată însă a făcut o minune că nu a venit cu gendarmi, ci numai cu notarul cercual.

A luat din nou protocol cu fostul primar Victor Baciu pentru mergerea la Cluj din 7 Maiu, apoi pentru adunarea de bani pentru cei-ce au fost la Cluj. Luarea protocolului a ținut vre-o 2 ore.

E de însemnat, că toate întrebările erau puse, așa ca să-l aducă în confuziune și își da silința de a-l convinge, că cum comitetul național într'adever e vinovat și vrednic de pedeapsa dictată.

I-au pus foarte multe întrebări, la care nu am primit răspuns la toate, deoarece atât solgăbirul cât și notarul nu știu vorbi limba română. În urmă l-au întrebat: „Cum fost poporul înainte de proces și chind fost proces? Răsp.: „Poporul a fost foarte scărbit și năcăjit”. Întrebare: „Și pentru-ce nu spus să nu fi schirbit, că dacă nu fi vinovat comitet schepa? Răsp.: „După-ce am venit din Cluj li-am spus să nu fie supărați, că dreptatea va învinge”. „Nu, nu, atunci trebuit spune înainte”. Întrebare: „Chind un om merge la podure și taie un lemn și purece la mine și io trimitem citație cum este poporul?” Răspuns: „Atunci poporul nu este scărbit, căci de unde taie unul răsar mai multe mlădițe, care înlocuiesc pe”. „Nu, nu, așa, d-ta nu pricepem pe mine”. Așa se vede, că stăpânitorii noștri sânt atât de confusi, încât nu mai știu cu ce ce întrebări li-ar succede să de de gol pe poporul nostru. Noi însă ne cunoaștem datorința și cu insistență vom lucra într'acolo, ca să arătăm lumii că stăpânitorii noștri tot în mai mare confuzie vor căde.

Un poporan.

Hălmagiu, 10 Iulie 1893.

Onorate Domnule Redactor!

Perchisiție domiciliară. După-ce mai de multe-ori mi-s'a imputat din partea voitorilor de bine șovinisti, că atât eu cât și, tată-meu, sântem cei mai mari agitatori de popor în cerc, — era lucru de mirat foarte ca să pot rămâne fără vre-o perchisiție, din partea acelora, care așa zicând în urma păcatelor lor și-au eșit din ogaș, comițând fapte de nebune. Deci dară în 5 l. c. la orele 9 1/2 a. m., pe când mă aflam în ambutil locuinței mele, discutând cu veteranul meu părinte și cu colegul Mihail Vidu, deodată ni-se prezentă sergentul de gendarmi dela postul din Gurahont, însoțit de notarul din loc, ca asistent, zicând, că cearcă după învătătorul Joldea. Mă ridic dela masă și fi spun că respectivul sânt eu. Într'aceea m'poftește să intru în chilie, ca între patru ochi să-mi spună scopul venirii sale, unde apoi îmi descopere că sânt denunțat ca „izgăto”, și are poruncă de sus să cerce după Memorand, Replică, Manifest și alte hârtii compromițătoare. La acestea i-am reflectat să-mi arete în scris, că dela cine are porunca cea de sus? Am primit însă răspuns scurt, că n'are să-mi arete, pentru-că aceea are să o țină pentru sine. Văzând dar' că n'am încăto, și venindu-mi la cunoștință, ca afară la stradă stau gata doi gendarmi, înarmați până în dinți, ca la cas de opoziție, numai decât să mă escorteze, i-am spus că forței mă supun. Chiamă apoi în chilie pe notarul asistent, și ambii fac o perchisiție strașnică de mai bine de o oră și jumătate, dar' spre nefericirea lor n'au aflat nimic ce să-i poată îmbucura.

Enea A. Joldea,

diacon și învățător.

Mediaș, 3/15 Iulie 1894.

Feciori de țeran români din Blăjuț, o comună curat românească, de lângă Mediaș, și-au petrecut în ziua de Rusalii cu jocuri țărănești, la care a privit mai întreaga comună. Deodată intră doisprezece gendarmi, și fără de a întreba pe cineva, se apucă de cei 9 feciori, pe care i-au aflat în joc, îi leagă în cătuși de fer, ca pe cei mai mari făcători de rele, și astfel legați unul de altul îi escortează în temnițele Sănmărtinului, unde se află și astăzi.

Întelegând subscrisul despre cele întâmplate, am recercat pe protopretorul Fritsch, (de origine Sas) ca să-mi dea informațiuni despre procedura aceasta a gendarmilor, rugându-l pentru eliberarea feciorilor din temniță; dar' până în ziua de astăzi nu m'am putut învrednici de răspunsul Măriei Sale atotputernicului solgăbiru, ear' bieții feciori de țeran stau în timpul cel mai scump pentru econom în temnițele Sănmărtinului.

Quo usque?

Ch.

Răspuns la o întrebare.

Primim următoarele:

Onorată redacțiune!

Vă rog să binevoiți a da loc următoarelor orduri!

În nrul 135 a. c. al prețuitului ziar „*Tribuna*” „Un preot” îmi pune o întrebare. Declar că da, sânt gata a răspunde la întrebarea pusă, îndată-ce voi ști dacă este adevărat că se află unii răuvoitori ai mei, care „voesc a-mi înegri meritele și a-mi trage la îndoială demnitatea ce o păstrez ca Român adevărat”.

Mă ierte însă dl preot dacă cu bărbăți, care nu au curajul de a-și subscrie numele la asemenea provocări, nu-i consider bărbăți la provocarea cărora se stau de vorbă, ba din contră mi-se înfățișază ca niște simpli agenți provocatori, care ar dori excitarea unor neînțelegeri între frații de un sânge și neam.

Poftească, îl rog, de a se numi și a sig-nalisa numele seu și al răuvoitorilor menționați, care se vede a-i cunoaște, și îl asigur, că va primi răspuns „demn de un Coroian”.

Dat în Dobâca la 15 Iulie 1894.

Sabin Coroian,
protopopul tr. Logiard.

Întrunirea agricolă din Orlat.

(Raport special al „*Tribunei*”.)

(Urmare.)

DI Comșa atrage deosebita luare aminte asupra marilor foloase datorite culturii trifoiului, apoi pune întrebarea, cum ar trebui economii din Orlat să-și împartă moșia și în care rînd să urmeze plantele una după alta, dacă este să isbutească bine și să se impedeze sleirea pământului.

Răspunsul dlui Comșa la aceste întrebări vrednic este de a fi cunoscut în toate cercurile economiei noastre.

Economii din Orlat să-și împartă fiecare sau să-și cugețe ca fiind împărțită moșia ce au în 4 părți cât mai deopotrivă, cuprinzând 1, 2 sau mai multe arături. Și mai potrivită este împărțirea în 5 părți.

În aceste 4 sau 5 părți, plantele ar trebui să urmeze astfel: 1. cucuruz îngrășat cu mult gunoiu, 2. ovės cu trifoiu, 3. trifoiu, 4. trifoiu și 5. grâu îngrășat cu gunoiu.

Cucuruzul cere pământ gras; altcun nu isbutește. Prin îngrășarea cu gunoiu ori-cât de mult, dobit sau proaspăt, el înaintează grabnic și dă roade bogate. Întăietate se cuvine gunoiului proaspăt ca fiind mai călduros și mult mai bogat în materii nutritive decât gunoiul rece și oare-cum sleit în urma putrezirii. Unde nu ar prii cucuruzului se vor pune cartofi fasole sau alte plante de săpă. Prin săpatul obicinuit în 2 sau 3 rânduri, pământul se scormonește și buruienile se strîpesc, așa că în anul ce urmează trifoiul propășește în tignă. O mare greșală a economilor din Orlat este, că lasă cucuruzul prea des.

Trifoiul isbutește pretutindenea unde se face grâu. Locul menit pe seama trifoiului se fie cât mai liber de buruieni, dacă e să nu îmbrâncească trifoiul dintru început. Se potrivește deci în urma cucuruzului sau altor plante de săpă. Pământul ar trebui arat cât mai adânc.

Arat fiind toamna într'un târziu, când economii și așa nu sînt îngrămădiți cu alte lucrări, pământul rămâne înfănat și se îmbunătățește de minune în urma degerării de peste iarnă. În primăvară se ară din nou. Neapărată este a doua arătură mai ales când pământul și așa ar fi cam trândos și s'ar fi îmburuenit câtăși ar fi puțin. Foarte greșit a semăna trifoiu în pământuri rău pregătite, apătoare, închiegate sau mult puțin buruenoase.

Până să se întărească binișor, trifoiul are trebuință de oare-care adăpost, care să-l apere de receală, de vânturi și arșița soarelui. Cel mai potrivit adăpost este ovėsul, cu care se samănă împreună. Ca fiind înaltă și umbroasă, săcarea nu se potrivește. S'ar pute semăna și în grâu primăvaratic, care însă nu s'ar potrivește după cucuruz. Ovėsul se samănă și se grapă ca de obicei, primăvara cât mai de timpuriu. Urmează împărșirea sămînței de trifoiu, care nu se îngroapă, fiind prea măruntă. La 1 juger (= 1600 stănjini pătrați) se cuvin 12—14 chilog. sămînță de trifoiu în amestec cu tot atăta nășip mărunt. Ovėsul ar trebui sămănat îndoito mai rar ca de obicei, în hatrul trifoiului. La timpul seu, ovėsul se taie așa ca miriștea să rămână înaltă, trifoiul fiind mărșor. Nu trece mult și trifoiul poate fi cosit cu miriștea cu tot. Une-ori se poate cosi chiar și a doua-oară, firește într'un târziu.

În cei doi ani următori, trifoiul se coșește de câte 3 ori cel puțin, cu începere din luna lui Maiu, când se află în floare. Mușinoale și chiar buruienile crengoase și mari ar trebui strîpite. Prin cosirea pe rînd a tri-

foiului dobândim nutreț verde decum nu se poate mai prețios, pe seama vitelor de muncă.

Despre cum ar trebui uscat trifoiul, vorbitorul îndrumă pe ascultători asupra purcederii ce se urmează în comuna învecinată Cristian, unde se cultivă trifoiul foarte mult.

Prin mijlocirea rădăcinilor sale atât de lungi și crengoase, trifoiul își trage hrana trebuitoare mai ales din pătura mai din jos a pământului, din adîncime. Urmarea este, că pătura mai deasupra rămâne oare-cum cruțată. Ca dovadă pipăită poate servi faptul cunoscut, că în urma trifoiului, grâu atât de lacom isbutește destul de bine, mai cu seamă dacă premerge o îngrășare cu gunoiu, fie și mai puțin.

De cumva trifoiul s'ar fi cam rarit și ar fi simțită trebuința de a cultiva grâu cu un an mai înainte, atunci trifoiul se înlocuiește prin grâu la 2 ani de când cu sămănatul.

Pe seama grăului primăvaratic, îndatinat în Orlat, pământul ar trebui pregătit întocmai ca avînd să se samene trifoiu.

După grâu urmează earăși cucuruz, apoi ovės cu trifoiu, trifoiu în curs de 2 ani sau și de 3 ani, în sfîrșit grâu. Cucuruzul se va îngrășa din greu, ear' grăul mai puțin, aplicând gunoiu încălta mai puțin.

Urmînd astfel, pământul rămâne în putere și nu se îmburueniște prea tare; nutrețul foarte spornic și bun, datorit trifoiului, ar ave de urmare ținerea de vite bune și producerea de gunoiu mult; în urma trifoiului, grăul va da roade neasămănat mai mănnoase decât cultivat fiind după cucuruz ca astăzi. O parte din trifoiu s'ar pute folosi în stare verde pe seama vitelor de lucru, care și așa tînjesc la pășunea adese foarte slabă ce li-se imbie, în lipsa altui nutreț mai spornic.

(Va urma.)

Expoziție de vite.

Mediaș, 10 Iulie n. 1894.

În 9 Iulie curent s'a ținut în Mediaș un fel de expozițiune, la care au fost expuse spre vînzare vite indigene și de rasă străină precum și de rîmători.

La expozițiunea aceasta s'au expus vite foarte multe și frumoase cu deosebire rasa Simenthaler și Pinzgau.

Au mai fost expuși la ordinul pretorului tauri de rasă indigenă din comunele aparținătoare cercului, a căror frumseță a dat un aspect foarte plăcut acestei expozițiuni.

Rîmători au fost de diferite rase.

Premiile fixate de o comisiune aleasă în scopul acesta au fost următoarele:

1. Pentru taur dela 2—5 ani 40 Coroane.
2. „ „ „ 1—2 „ 20 „
3. „ vaci „ 3—9 „ 30 „
4. „ viței „ 1—2 „ 20 „
5. „ „ la un an 10 „
6. „ verii „ 1—3 „ 10 „
7. „ „ la un an 6 „
8. „ scroafe „ 1—3 „ 20 „
9. „ purcei la un an 6 „

Premiul cel dintăiu l'a căpătat proprietarul din Mediaș Fritz Binder pentru un taur de rasa Simenthaler foarte frumos și bine dezvoltat, prăsilă dela un taur pe care numitul proprietar l'a fost vîndut unui neguțator, care pentru frumseța și mărimea fizică l'a fost purtat prin toate orașele mai însemnate, punându-l la vederea celor interesați.

Ceea-ce am putut vedea și auzi este, că amestecul vitelor indigene cu tauri de rasă străină „Simenthaler și Pinzgau” ar produce vite corcite și tare urtite.

Expozițiunea aceasta de vite a meritat să fie vîzută de ori-ce om care se ocupă cu economia de vite. Ar face bine Sașii noștri din Mediaș să înființeze o reuniune agricolă după modelul celei din Sibiu; ear' în comisiunea extimătoare se se alegea bărbăți de specialitate agronomică, și aceia să fie străini și neinteresati, precum s'a exprimat vrednicul de toată lauda și bine experimentatul în specialitatea sa veterinarul Johann Schuller din Mediaș.

Laud întreprinderea aceasta a Sașilor noștri din Mediaș, și aș dori ca ei, Sașii, care în ținutul acesta sânt mai bine favorizați de soarte, să întreprindă în toate ramurile economice-comerciale mai multă energie, ca nu cumva să se deștepte prea târziu în astfel de întreprinderi, și în fine să ne vedem toți înconjurați de Israelul cel nou, precum d. e. sînt cei din Judapalestina, unde din 200 milionari sînt 120 Vaviloneni și 80 de diferite naționalități creștine.

CRONICĂ

Nou ministru maghiar. Ziarele guvernamentale și cele semi-oficioase aduc știre, că ministru de agricultură va fi numit deputatul contele F e s t e t i c h Andor.

Neerolog. George Damian, preot român gr.-or. în Zlatna, care după-ce a servit la al-

tarul bisericii și națiunii cu credință în decurs de 42 ani a răposat azi în 2/14 Iulie a. c. la 9 ore seara în etate de 64 ani în urma unui morb greu, provăzând cu Sfințele Taine. Rămășițele pământești ale scumpului decedat se vor așeza spre odihnă vechinică luni în 4/16 Iulie a. c. la orele 3 după amiază în cimitirul bisericii gr.-or. din loc. Zlatna, în 2/14 Iulie 1894. Ana Damian n. Iancu, ca soție; Simeon Damian, avocat; Basile Damian, protopop gr.-or.; Victor Damian, proprietar de mine, ca fiu; Octavia Damian măr. Mazuchi, ca fiică; Zoe Damian născ. Ciurcu, Aurelia Damian născ. Teșes, văduva Elisa Damian n. Muntean ca surori; August Mazuchi, arhitect ca ginere; Zoe, Elena, Ana, Alma, Vasile, Aurora, August, Valeriu, Romulus, Vasile, Elena, Octavia Damian, Dora și Eugenia Mazuchi: ca nepoți și nepoate; Aron Pop, căpitan montan reg., ca cumnat; Elena Pop născ. Iancu, ca cumnată; Nicolae Damian, Ioan Bogdan, Maria Mihaiu născută Damian, Silviu Damian, nepoți de frate.

„Vatra”. A apărut nr. 13 din „Vatra” cu un conținut variat și frumos. Ilustrațiile cu deosebire sunt frumoase și prețioase cu atât mai vrtos, că aproape toate sunt originale, opere ale artiștilor români. Cuprinsul nr. 13 e următorul: Neputul lui Mihaiu-Vodă Viteazul. De Ioan Slavici. — Unde e mai bine? De St. Basarabeanu. — În primăvară, poezie. De H. G. Lecca. — Fata leșeză. De N. D. Popescu. — Letiția, povestea. De I. Russu Șirianu. — Mara. De Ioan Slavici. — Am prins minte, poezie. De L. Dauș. — Hîm-nuri din Rig-Veda. De Coșbuc. — Zi aniversară, după Dykens. De E. Florescu. — Ce se întâmplă cu animalele moarte. De G. Vasiliu. — Expoziția artiștilor români în viață. De * *. — Fel de fel. De * *.

Alegere de protopop în Chișineu. În Chișineu, comitatul Aradului, Joi în 19 i. c. st. n. se va ține alegere de protopop. Recurenți și candidați, după cum sîntem informați, vor fi Dr. Ioan Trăilescu, profesor de teologie în Arad, Petru Beberca, paroh în Giula-germană, Vasiliu Beleg, preot în Chitighaz și Iosif Ioan Ardelean, paroh tot în Chitighaz. Cele mai bune șanse de reușită sînt pentru Dr. Trăilescu, cel mai calificat și mai vrednic totodată, care va avea sigur dacă nu totalitatea apoi majoritatea covârșitoare a voturilor. Ca un mod straniu de recomandare și de corteșire ni-a venit un apel al dlui Ardelean, prin care setosul aspirant la protopopie cu o navitate copilărească se declară și vestește singur deja de „binemeritat” și singurul îndreptățit de a fi ales (?). Dacă părintele Ardelean înțelege prin statul seu deja „binemeritat” faptul, că fiind preot român el a dat exemplu poporului ca să-și trimită copiii în kışdedöv-ul contesei Almășy din Chitighaz, ca să se maghiarizeze, trimițându-și acolo cel întâiu copiii sei, atunci această „binemeritare” sîntem gata a-î recunoaște, precum și aceea, că copiii sei vorbesc ungurește în casa părintească.

Adunare interzisă. Ni-se scrie din Cohalm: Adunarea generală a despărțimintului al XXVII-lea Cohalm al „Asociațiunii transilvane” ce era să se țină Duminecă în 3/15 l. c. în Cața s'a amînat din cauză că nu ni-s'a dat concesiunea cerută. Direcțiunea despărțimintului a însumat adunarea oficiului pretorial al cercului Cohalm, cărui aparține respectiva comună încă din 6 l. c., va să zică cu 9 zile înainte. Acest oficiu ne cere un exemplar din „statutele” Asociațiunii, îl alătură lungă cererea și programa cu ordinea de zi a adunării, apoi ne promite că le va așterne la domnul vice-comite în Sighișoara, ear' până atunci se fim pe așteptare, căci dînsul de astă-dată nu ne poate elibera concesiunea pe care în anii trecutî din propria-i autoritate ni-o pune la dispoziție. Făcut atent la „statute” că acelea sînt aprobate de însuși Maiestatea Sa, ne-a reflectat că „statutele” sînt aprobate la 1861 de guvernul c. r., ear' nu de înaltul minister m. k. De altfel oficiul pretorial își știe face datoriința! Mercuri în 11 l. c. am făcut întrebarea din nou, dar' verbal ni-s'a răspuns că: „hărțile sînt expediate la destinațiunea lor, ear' de acolo nu a sosit nici un rezultat, prin urmare nu ne poate concede ținerea adunării”. Apoi se mai zică cineva că în „fericitul stat maghiar” nu e libertate?! Ca la noi la nime! as.

Examelele dela institutele din Caransebeș, serie „Foia Dieceasă.” s'au încheiat Marți în 28 Iunie vechiu. În decursul examenelor, care au durat două săptămîni, atât Preasfinția Sa domnul episcop diecesan Nicolae Popea, cât și alți oaspeți binevoitori institutelor noastre prin controlarea răspunsurilor date de elevi și prin dese întrebări au căutat a se convinge despre progresul elevilor în obiectele propuse și despre temeinicia cunoștințelor câștigate. Peste tot luat, sporul făcut în acest an este îndestulitor. La pedagogie au obținut în curs. I. calculul general: *eminent*: Ioan Cotără, Ioan Cioc, Pavel Miclea, Eva Ogrin, Ioan Dorca, Ana Seracin, Ioan Naia, Ermina Radulescu, *prima* au 18 elevi. În curs. II. au *eminent*: Iosif Olariu, Mihaiu Cristescu, Damaschin Marian și Aurora Liuba; 16 elevi au *prima* și 2 *secunda*. În curs. III. au *eminent*: Petru Tătuș, Constantin Vlad, Elena Cojocariu și Iosif Toader; trei elevi au *prima* și 2 *secunda*. La teologie au obținut în curs. I. Iancu Ișfan, Iosif Birta și Sava Seoscan calculul general *eminent*; 2 elevi *bun*; 4 *suficient* și 2 *nesuficient*. În curs. II. sînt *eminent*: Iosif Serafin și Alexandru Bărbănuș; un elev are *bun* și 8 *suficient*. În curs. III. al calculul general *bun* 3 elevi și *suficient* 5 elevi.

Petrecerea din Făgăraș. Despre petrecerea din Făgăraș ni-se scriu următoarele: Producțiunea musicală și petrecerea dată de corul abiturienților dela gimnasiul român

din Brașov în 11 Iulie n. în Făgăraș a avut un succes foarte frumos. Programă consistătoare din 10 numere a fost bine executată de bravi tineri. Tot publicul a fost pe deplin mulțumit, aplaudând călduros fiecare piesă, dintre care unele au trebuit să le repeteze. Asemenea bună a fost și mult haz a făcut declarațiunea: „Pețitorii” lor. După producțiune s'a întins un joc animat, care a ținut până a doua zi dimineața, când societatea a început a se împrăști, ducînd fiecare cu sine impresiunile cele mai plăcute. Petrecerea a fost foarte bine cercetată, luînd parte toată inteligența română din Făgăraș și giur precum și mai mulți străini, între care am văzut și pe dl comite-suprem Bauszner cu familia. Sala cea mare dela Lauritsch era îndesată de un public ales. Purtarea frumoasă și modestă a tinerilor concertanți li-a câștigat iubirea tuturor și onoare fac gimnasiului, în care și-au primit creșterea și instruirea. Adevărat românească a fost și ospitalitatea, de care mai mult familii române frumoase din Făgăraș i-au împărțit. Precum am înțeles, din Făgăraș vor merge la Seliște.

Petreceri de vară. Teologii gr.-cat. din diecesa oradană invită la petrecerea de vară ce se va aranja în 23 Iulie 1894 în pădurea comunei Kraszná-Terebes, comitatul Sătmár, în favorul bisericii gr.-cat. din aceea comună. Biletul de intrare pentru o persoană 1 fl. pentru familie 2 fl. 50 cr. Suprasolvițiile se vor primi cu mulțumită și se vor cuita în jurnale. (În pauză comitetul se va îngriji de distragerea publicului cu declamațiuni și hore naționale. Pregătirile s'au făcut și pentru cas de timp nefavorabil. Comunicațiunea de tren de către Sătmár și Carei dela stațiunea Gilyács seara la 7 ore, ear' la stațiunea din Terebești vor sta trăsuri la dispoziția stim. oaspeților.) Damaele sînt rugate a se prezenta în costum simplu. Terebești 1894. Coriolan Ardelean, prof., president; Vasile Ardelean, preot, vicepresident; Pamfil Ossian, preot, cassar; Gabriel Bardosi, teol. abs. secretar; Ioan Nistor, teolog abs., controlor; Ioan Dunca, Victor Gitta, Ioachim Ghergar, Ioan Iepure, Vasile Pap, George Bubic, Emil Perényi, teol. abs.; Ioan Murășan, Alex. Nutiu, Aug. Szabo, George Ardelean, Camil Sălăgian, teologi; Aurel Pelle, preot vicepresident; Victor Szilágyi, Ioan Cernovau, Eug. Ardelean, Eug. Barbul. Alex. Brancovan, Iuliu Pap, teologi. Începutul la 8 ore seara.

— Inteligența română din Șinterea și juminea academică din giur invită la petrecerea de vară ce se va aranja Duminecă, la 22 Iulie st. n. 1894 în comuna Șinterea. Venitul curat este destinat pentru noua biserică edificată din Șinterea. Prețul intrării: de persoană 1 fl., în familie 80 cruceri. Începutul la 6 ore seara. Comitetul arangiator. Ofertele marinimose se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. NB. Stim. familii sînt avise la proviziunea proprie.

— Tinerimea română din Gherla și giur invită la petrecerea de vară care se va aranja la 22 Iulie a. c. st. n. în localitatea băilor dela Chirău. Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr.-cat. din Gherla. Pentru comitetul arangiator: Alexandru Leményi, prot., ca președinte. Martin Cămpian, cassar; Ioan Hosszu, controlor. Începutul la 6 ore seara. Prețul intrării: de persoană 50 cr. Suprasolvițiile marinimose se vor primi cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Bilete de intrare numai pe lungă arătarea acestei invitări se pot căpăta dela dl Martin Cămpian, curator primar și seara la cassă.

O declarație. Primim următoarele: Onorată Redacțiune! Devenind la soarta de a fi luat în șirul celor de veriga binemeritați a mult stimatelor d-voastre foi nr. 132 din 24 Iunie a. c., vin cu datoriința unui Român a vă comunica: că în cazul, dacă ori-cine cu subscrierea mea proprie va putea dovedi, că omenia și credința română aș fi călcat-o: „atunci mă oblig a purta zece verigi”, ear' până atunci veriga mie oferită, binevoescă acel individ a o purta care cutează a presupune despre mine atari fapte infame. Rugându-vă a insera în loc deschis încă în numărul proxim al foii redigete declarațiunea mea de față rămân al on. Redacțiunii stimator sincer Dr. Petru Oprea, economist și ficiorul dascălului din Macea.

Ungaria în miniatură. Spre a da o iconă fidelă a raporturilor etnografice din Ungaria, arangiatorii expoziției milenare plănuesc înființarea unui sat pe terenul expoziției, în care vor avea să se reprezente locuștele tuturor naționalităților din țările de sub coroana S-tului Stefan. Satul va fi compus din douăzeci și cinci de case, între care *trei românești*, va avea piață, biserică, școală, primărie, spital și cârcimă. Clădirea caselor se va începe în vara viitoare. Ideea e bună, nu-i vorbă. Decât, dacă vreți să faceți unirea naționalităților, apoi nu în miniatură, ci în realitate ar trebui să o faceți!

Drapelul maghiar în Croația. În ședința din 14 Iulie a parlamentului Croației, după-cum se telegrafează din Agram, s'a întemplat următorul incident: Deputatul Dr. Frank a interpellat din cauza drapelelor maghiare ce-au fost arborate pe oficiile comune cu privilegiul instalării lui *Posilović*. „Prin aceasta” — zice Dr. Frank — „este vătămăta uniunea”. Banul Croației a răspuns că pe lungă drapelurile croate pot fi arborate și cele maghiare. Dr. Frank n'a luat la cunoștință răspunsul Banului.

Un antimis istoric. În frumoasa și bogata comună românească Cenadea-mică, în comitatul Cenadiei, cea mai extremă comună la granița românismului dinspre Seghedin, părintele V. Mangra din Arad a găsit în biserica de acolo un antimis, pe care preotul și astăzi oficiază sfânta liturgie, cu următo-

rea prețioasă inscripție: „S'a blagoslovit și s'a sfințit cu mâna Preasfințitului metropolit Kir Teodosie în zilele Prealuminatului și de Christos iubitor domn Ioan Constantin Basarab, voevodul a toată Țeara-Românească, 7200—1692”. Apoi mai zică Maghiarii că Țeara-Românească nu se întinde până la Tisa!

Alexits György jidovit. Un amic din Pesta ne scrie, că vestitul autor al Memorandului hieronymistic Alexits György în 8 l. c. s'a cununat cu o Jidancă din Solnoc, fata Ovrelui Lustig Moritz, care înainte cu 20 de ani umbla cu fluierita după șrențe.

Din public.*)

Publicare de concurs.

Din partea direcțiunii internatului Vancanu de fete din Blaj se aduce prin aceasta la cunoștința publicului interesat, că termenul concursului la acest internat este până la 15 August st. n. 1894.

Condițiunile primirii sînt următoarele:

1. Pentru o elevă vor fi de a se plăti pe o lună câte 12 fl. v. a. și așa pe un an școlastic 120 fl. în două sau cel mult patru rate anticipate, și pe lungă aceea o taxă anuală de înscriere de 3 fl. pentru elevele din cele 6 clase elementare ale școlii și de 5 fl. pentru elevele din cele 2 clase superioare ale școlii. Alte taxe separate nu se vor solvi decât pentru elevele acelea, care vor voi a învăța limba franceză și fortepianul. Și acelea taxe însă vor fi cât se poate mai moderate.

2. Fiecare elevă va trebui să fie provăzută cu vestiminte în o formă, cu două surte în formă de rochie și 2 pălării în o formă la eleve, care toate laolaltă procurate în institut costă dela 14 fl. până la 18 fl., după etatea elevei. Mai departe fiecare elevă are să aducă: 5 cămeși, 6 pantaloni, 6 camişoane, o fustă de iarnă, 6 serviete, 12 baste, 6 părechi ciorapi, 2 părechi păpuși, 1 perie de dinți, 2 pepteni, 1 perie de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapomă, 1 saltea de lână, 2 perini, 4 fețe de pat (lepedee), 4 fețe de perină, 2 cuverte de pat de giolgiu alb și un lavor de spălat, care se poate procura din Blaj în o formă de toate elevele. Obiectele fiecărei eleve au să fie marcate cu numele sau cu inițialele numelui elevei.

Pentru suma numită fiecare elevă va căpeta următoarea proviziune:

1. Locuință în etagiul institutului în sale mari sănătoase și luminoase, provăzute cu toate supelețele de lipsă.

2. Vipt întreg regulat, și anume: a) dejun de cafea; b) ameazi 3 pelse, în zile de post 2 pelse; c) ojină; d) cină 2 pelse.

3. Spălat, luminat și încălzit.

4. Instrucțiune în fert, spălat, călcatul cu ferul, copt, tors, țesut, curățit, grădinarit, croit, cusut, ducerea socotelilor economiei de casă, cumpărutul articolor ținători de economie casiei, conservatul și așezatul legumelor și victualelor peste iarnă, îngrășatul animalelor, prăsierea și ținerea galișelor și altele.

Pentru elevele, care au mai fost în internat în anul din urmă, încă este a se suplica din nou.

La rugările pentru primirea fetițelor, care nu au mai fost în internat, este a se alătura și testimoniul despre clasa absolvată. Rugările sînt de a se îndrepta către preavenabilul consistor metropolitan.

Blaj, 3 Iulie n. 1894.

Dr. Alexandru Grama,
direc. or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 17 Iulie n. Foia oficială maghiară publică decisiunea Preaînaltă, prin care principele Paul Eszterházy e demisionat din postul de comite-suprem al comitatului Oedenburg, exprimându-i-se cu acest privilegiu recunoștința Preaînaltă pentru serviciile sale. În același timp foia oficială publică numirea lui August Pulszky în postul de secretar de stat în ministerul de culte.

Roma, 17 Iulie n. Senatul a primit toate proiectele de lege privitoare la anarhiști.

Napoli, 17 Iulie n. Frații lui Caserio protestează în contra telegramii primarului din Mottao, Iacinti, în care se declară, că familia lui Caserio se alătură la manifestația de indignare în contra asasinului lui Carnot.

Viena, 17 Iulie n. Proprietarul de bancă Bettelheim a dispărut de aici. E vorba că a defraudat peste un pătrar de milion. Defraudantul e curentat.

Economic.

Noua lege agrară italiană. Zilele acestea s'a prezentat parlamentului italian o nouă lege agrară. Scopul noiei legi, după-cum rezultă din raportul de motive ce o însoțește, e ca să promoveze producțiunea agricolă, deschizînd culturii și teritoriile actualmente necultivate, dar' cultivabile, și înlăturînd pedecile ce stau încă în calea progresului economic. Drept unul din cele mai eficace contra mijloace față cu desavantajile unei economii unilaterale a unor complese mari de proprietăți se va crea o clasă de proprietari mici de pămînt, care, legați de glia cultivată de ei, sînt interesați la lucrarea intensivă a aceleia și vor forma un element al ordinei și păcii sociale. Prin acordarea de credite ieftine pentru ameliorări economice și pentru colonizarea teritoriilor sîlbaticie va veni în ajutorul agricultorilor săraci. Primind această lege aprobarea parlamentului și aplicându-se conform intențiunilor legislatorului, atunci încetul pe încetul micii agricultori care primesc pămînturi comunale sau latifundii pe lungă condițiunile prescise în lege ca un fel de feud, prin amortisarea sumei de răscumpărare, vor deveni proprietari liberi ai acelor moșii. Afară de aceea li-se vor mai acorda o mulțime de alte favoruri. Primul an economul nu va plăti dare. În proximită zece ani nu-i permis ca să se urce taxa primă a contribuției de pămînt. Împrumuturile li-se vor acorda cu o taxă de interese foarte redusă, care nu va trece peste 3 procente. În sfîrșit legea se îngrijește și pentru casul, dacă și dintre marii proprietari s'ar decide careva de a da din domeniile lor pămînturi la proprietarii mici sub aceleași condițiuni.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 17 Iulie n. Grâu frumos 76 până 80 chilo d. 5.40 până 6.—, grâu mestecat 74 până 74 chilo d. 4.50 până 4.80, seacă 70 până 74 chilo d. 3.20 până 3.60, orz 62 până 68 chilo d. — până —, ovăș 42 până 48 chilo d. 3.10 până 3.50 cecuruz 72 până 74 chilo d. 3.80 până 4.50, mlaiau 78 până 82 chilo d. 4.80 până 5.—, cartofi 68 până 70 chilo d. 1.80 până 2.—, sîmînță de cânepă 48 până 50 chilo d. 4.80 până 5.—, mazăre 76 până 80 chilo d. 4.50 până 5.50, linte 78 până 82 chilo d. 9.— până 10 faole 76 până 80 chilo d. 4.— până 4.50, păsat de grâu 100 chilo d. 15.— până 15.20, făină nr. — d. 14.80 făină nr. — d. 10.60, făină nr. 3 — d. 10.60 sîmînă 100 chilo d. 54.— până 54.—, unsoare 40 per d. 56.— până 58.—, sîmînă 100 chilo d. 22.— până 24.—, sîmînă de lămi d. 33.— până d. 34.—, lămi tinate de sîm d. 38.— până d. 40.—, sîmînă d. 20 până 30.—, fîn 100 chilo d. 1.40 până 1.50, cânepă d. 35.— până 37.—, lemn de foc uscat la cub d. 3.— până 3.25, spirt p. 100 L. 55.— până 57 cr., carnea de vită chilo 54 cr. până 54, carnea de vițel 48 până 52 cr., carnea de porc 44 până 48 cr. carnea de berbeci — 26 până 38 cr., ouă 10 cu 17 și 10 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 14 Iulie n. s'au notat: ungurești bătrîni grei 42 — cr. până 42½ cr., de mijloc 42 — cr. până 42½ cr., ungurești grei tineri 43 — cr. până 43 cr., de mijloc 43 — cr. până 44 — cr., ușori 42 — cr. până 43½ cr. marfă țerănească grea 42 — cr. până 42½ cr. de mijloc 42 — cr. până 41 — cr., ușoară 42 cr. până 43 — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., ușori 42 — cr. până 43½ cr. — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 42½ cr. până 43½ cr., transito de mijloc 42½ cr. până 43 cr., transito ușori 41½ cr. până 42½ cr.

Oălindarul zilei.

6/18 Iulie 1894

Italian: Cuv. Sison.

Maghiar: Frideric.

Soarele: răsare 4,17 apune 7,47 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 17 Iulie n. 11 ore dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 724.7)	Diferența din presiun	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
724.0	-0.8	+21.6	+40.5 +20.9	S

Din țeară 14 Iulie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țara
Budapesta	754	+22.9	SO	1
Sătmár	758	+22.4	SO	1
Cluj	766	+19.8	O	—
Orșova	759	+20.6	N	1
Arad	766	+24.7	SO	4
Panciova	766	+25.6	SO	1

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Iulie n. 1894.

Sămînțe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
dela	până	dela	până	
Grâu	74	—	75	—
Băuțenesc nou	74	—	75	—
Grâu dela Tisa	74	—	75	—
Grâu „Pesta”	74	—	75	—
Grâu de Alba-Rog.	74	—	75	—
„Bacia”	74	—	75	—
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	
Săpăra	70—72	—	—	5.0
Orz	60—62	—	—	—
de nutreț	62—64	—	—	—
de vinare	64—66	—	—	—
Ovăș	89—41	6.80	7.15	—
Cecuruz (porumb)	75	—	—	—
băuț.	75	—	—	—
de alt soi	75	—	—	—
Meiu	—	—	—	—
Trighe	—	—	—	—
Grâu	Sept-Oct	6.80	6.88	—
„Cecuruz	Main-Iun.	—	—	—
„Ovăș	Main-Iun.	—	—	—
	Iul.—Aug.	—	—	—
	Sept. Oct.	5.93	—	—
	Mart.-Apr.	—	—	—
Produce diverse	Solul	Oural	dela	până
Sem. de trif.	Lucerna ungurească	2.56	—	—
„	roșie	62.	67.	—
Oleu de rap.	rainat	—	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	48.60	49.—	—
„	dela țeară	—	—	—
„	svîntată	—	—	—
„	afumată	49.—	49.50	—
Său	—	—	—	—
Prune	—	9.7.	10.—	—
Liclar	slavon, nou	11.50	12.50	—
„	băuțenesc	1.00	2.50	—
Miere	brută	—	—	—
„	galbină străcurată	—	—	—
„	de Rosenau	—	—	—
„	brut	—	—	—
„	Drojdia de spirt	—	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 15 Iulie n. 1894.

Hărțile-monete române	Cump. 9.98	vînd. 9.90
Liro turcești	11.15	11.20
Imperiali	10.10	10.18
Ruble rusești	1.32	1.32

Bursa de Budapesta.

Din 13 Iulie n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	121.40
„ de aur ung. 4%	91.05
„ val. cor. 4%	9.10
Împrumutul căilor ferate ung.	128
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.75
Bonuri rurale ung.	95.25
„ croate-slavone	98.—
Obligațiunile desp. regalilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	149.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	143.25
Renta de hărțile austriacă	98.—
„ de argint austriacă	98.—
„ de aur austriacă	121.50
Losurile austriace din 1860	157.25
Acțiunile băncii austro-ungare	1000.
„ de credit ung.	435.50
„ „ „ austr.	—
Serisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina”	—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.93
Napoleon-d'ori	9.95
Mărci 100 imp. germane	61.37
Londra 10 Livres sterlingi	131.25

Bursa de Viena.

Din 13 Iulie a. 1894.

